

Nevarnosti ne bo?

O skladišču radioaktivnih odpadkov v Podgorici

Delegacija KS Dol je proti koncu lanskega leta zastavila v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine delegatsko vprašanje v zvezi z načrtovano graditvijo skladišča radioaktivnih odpadkov v sklopu reaktorja v Podgorici. Te dni je na delegatsko vprašanje odgovoril republiški komite za varstvo okolja in urejanje prostora.

Glede postopka za pridobitev lokacijskega dovoljenja (na zahtevo Inštituta Jožef Stefan) sporočajo, da so ga prvič izdali 5. 6. 1980, drugič (ker je veljavnost prvega potekla) pa 23. 7. 1984, pri tem pa so v postopku pridobili vsa soglasja, ki jih določajo posamezni zakoni.

Verjetno za občane od Šentjakoba do Dola, pa tudi v domačinski KS Dragomelj-Pšata, ni tako pomemben sam postopek glede pridobitve lokacijskega dovoljenja, kot pa

možne posledice graditve skladišča. Ta del odgovora na delegatsko vprašanje je v celoti takle:

»Gradnja skladišča je nujna, ker so bili radioaktivni odpadki iz reaktorja v Podgorici od začetka obratovanja shranjeni na neprimeren način.

V skladišču bodo shranjeni odpadki, ki nastajajo pretežno v reaktorju, v radiokemijskih laboratorijih, pri pripravi izotopov ter odpadki iz rudnika urana v Žirovskem vrhu in NE Krško.

Odpadki bodo shranjeni v objektu dimenzij 10x20 m, ki je v pretežni meri prekrit in vkopan v zemljo. V železnih sodih (po potrebi z betonsko oblogo) bodo shranjeni nizki in srednjeaktivni odpadki, ki jim radioaktivnost postopoma pojenjuje. Sevalna doza na površini sodov znaša 1920 uGy/h in ne predstavlja nevarnosti niti pri rokovanju za sodelavce reaktorja niti za širšo okolico.

Po določitvi trajne lokacije radioaktivnih odpadkov v Jugoslaviji bo potreba po skladiščenju odpadkov iz vse Slovenije na tem mestu odpadla. To skladišče bo prevzelo funkcijo občasnega, prehodnega skladiščenja do odvoza na novo lokacijo.

Pri rokovanju z odpadki bodo upoštevani vsi mednarodni in jugoslovanski predpisi.

O zadevi bomo še poročali v naslednji številki »Zbora občanov«.

BEŽIGRAD – SMUČARSKO SREDIŠČE

Zimske počitnice za osnovnošolce se bodo začele v petek. Zimske radosti za bežigradske malčke pa so se začele že minuli vikend. Na vseh koncih in krajih, pa tudi na zasneženem naslpu pri osnovni šoli Milana Šušteršiča (na sliki), so poteptali sneg in napravili smučarske in sankške proge. Žičnice res nimajo, pa tudi okrepčevalnice ne, otroci pa le imajo svoj »beli cirkus«.

Foto: IVAN ŠUČUR-IKI

Smučarski tečaj

Rekreacijska sekcija Aste in Smučarsko društvo Novinar prirejata dvodnevni brezplačni tečaj smučarskega teka za začetnike. Tečaj bo v soboto in nedeljo, 26. in 27. januarja, na tekaških progah ob Gramozni jami. Začet se bo ob 10. uri in bo trajal približno dve uri. Zbirališče tečajnikov je na postaji Nove Žale avtobusne proge števil. 19. Prijave sprejemajo do petka dopoldne pri SD Novinar ali v blagovnici Astra na športnem oddelku.

S SEJE PREDSEDSTVA OK SZDL

Prvi načrt dela za letos

Določen osnutek dokumenta o krajevni skupnosti v samoupravnem in delegatskem sistemu / Začetek postopka za izvolitev sekretarja OK SZDL

Predsedstvo občinske konference SZDL je na prvi letošnji seji po razpravi sprejelo osnutek besedila dokumenta, ki bo podlaga za nadaljnji razvoj krajevnih samouprave in delegatskih odnosov v krajevnih skupnostih naše občine. Besedilo, ki ga v celoti objavljamo v tej številki našega časopisa, je rezultat dosedanjih razprav o gradivu, ki je obravnavalo nekatere vidike delovanja KS v bežigradski občini, vendar še zdaleč ne pomeni končnega dokumenta. Tudi na seji predsedstva OK SZDL – kakor poprej v javni razpravi – so poudarili, da morajo usmeritve za nadaljnji razvoj samoupravnega in delegatskega sistema v krajevnih skupnostih odsevati stališča in mnenja delovnih ljudi in občanov iz krajevnih skupnosti. Prav zato so sklenili, da bo osnutek dokumenta v razpravi še nekaj dlje, kot je bilo predvideno s sklepom, sprejetim na letni programski seji OK SZDL. Tako bo občinska

konferenca SZDL o predlogu dokumenta »Ugotovitve, stališča in usmeritve za nadaljnje poglobljanje krajevnih samouprave in delegatskega sistema v krajevnih skupnostih v občini« razpravljala: in sklepa la na seji, ki je načrtovana za sredino meseca marca letos.

Hkrati je predsedstvo OK SZDL določilo svoj delovni program za letošnje prvo trimesečje in sklic seje občinske konference v skladu s programskimi usmeritvami, sprejetimi na letni programski seji. Precej pozornosti bo predsedstvo OK SZDL namenilo temam, ki bodo na dnevnem redu zborov občinske skupščine, prav tako pa bo veliko pozornosti veljalo pripravam na sejo občinske konference meseca marca. Po sprejetem načrtu dela se bo občinska konferenca SZDL sestala 14. marca. Poleg dokumenta o krajevnih skupnostih in njihovem razvoju bo osrednja pozornost namenjena še dvema vprašanjem, in sicer pripra-

vam na delegatske volitve leta 1986 (sprejeti bodo izhodišča za priprave na volitve in rokovnik za izvedbo nalog) in problematiki glasila »Zbor občanov«. Delegatom občinske konference SZDL bo v obravnavo in sprejem predložen sklep o podelitvi letošnjih srebrnih priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda, prav tako pa zaključni račun za leto 1984 in finančni načrt občinske konference SZDL za leto 1985.

Predsedstvo OK SZDL je na letošnji prvi seji – v skladu s

sklepi, sprejetim na letni programski seji konference – določilo tudi postopek za izvolitev sekretarja občinske konference SZDL. Z izvolitvijo Vlada Barbaša za predsednika OK SZDL je mesto sekretarja izpraznjeno, postopek evidentiranja za novega sekretarja pa bo potekal do konca meseca februarja, in sicer v vseh organizacijah, ki delegirajo delegate v občinsko konferenco SZDL. To so poleg krajevnih konferenc SZDL tudi občinske družbenopolitične organizacije in društva v občini. Po sprejetem sklepu naj bi občinska konferenca SZDL izvolila svojega sekretarja, ki bo dolžnost opravljal poklicno, na seji 14. marca letos.

A. Š.

IZVOZ ZNANJA IN TEHNOLOGIJE

»Krka« v Afriki

Čeprav je večji del tovarne zdravil Krka skoncentriran v Novem mestu, pa je tudi v naši občini »mozačni kamenček« brez katerega tovarna ne bi mogla tako uspešno poslovati, saj so v njem skoncentrirani »poslovni možgani«, ki odločajo o marsičem, med drugim tudi o izvozu.

Krka je bila lani največji jugoslovanski izvoznik farmacevtskih proizvodov in je ustvarila skupno 57 milijonov dolarjev deviznega priliva od tega 35 milijonov s konvertibilnih tržišč. Izvoz pa je povečala v primerjavi z letom 1983 kar za 30 odstotkov.

Vendar pa Krka ne izvaža le gotovih zdravil, ampak tudi vse bolj lastno znanje in tehnologijo. Še zlasti to velja za dežele v razvoju, kjer Krkini strokovnjaki sodelujejo pri raznih projektih.

Sredi sedemdesetih let je Krka zgradila mešano jugoslovansko kemijsko tovarno zdravil v Nairobiju, v kateri je našo delo 200 kenijskih strokovnjakov. To je največja farmacevtska tovarna na črni celini in zadnja tri leta že prinaša dobiček svojim lastnikom.

Ko je Krka leta 1974 začela z izgradnjo tovarne Dawa v Nairobiju, se je obvezala, da bo usposobila kenijske strokovnjake tako, da bodo le-ti lahko prevzeli proizvodnjo. Tone Valas, Krkin direktor za tuja tržišča, nam je povedal, da je to obvezo Krka v celoti izpolnila: izšolala je Kenijce, manjša skupina naših ljudi pa je v Nairobiju poskrbevala, da je proizvodnja stekla. A njihova pomoč je bila potrebna le prvi dve leti, nato pa so se vrnil v domovino. Danes sta v Keniji le še dva Jugoslavana, kar je tudi razumljivo, saj je 40 odstotkov tovarne Krkina last.

Dawa se je spočetka srečevala s kopicjo težav, s katerimi se pač srečujejo vse takšne družbe v deželah v razvoju, a jih je uspešno prebrodila. Njeni proizvodi so se počasi udomačili na afriškem tržišču in ko so kupci spoznali, da so enako kvalitetni kot izdelki multinacionalnih družb, je bil led dokončno prebit.

V Krki pa so jo načrtovali tako, da se kar 80 odstotkov zdravil izdeluje v njih po naši, domači tehnologiji. To pa pomeni, da morajo Kenijci uvažati potrebne substance. Ker pa smo pač mi solastniki in poslovni partnerji, večino substanc uvozijo iz Jugoslavije. Lani so jih uvozili za pol milijona dolarjev, a se bo ta številka v naslednjih letih še povečala. To pa je tudi smisel dolgoročne Krkine strategije na zunanjih tržiščih, katere glavni cilj je, da proda tehnologijo, za kar več iztrži, istočasno pa ji to nudi nadaljnje možnosti izvoza.

A. TIHEC

V KS URŠKA ZATLER

Mladi kidajo sneg

Delovanje osnovne organizacije ZSMS Urške Zaiter in 7. september že dolgo poteka v pristnem in tvornem prijateljskem vzdušju, značilnem za mlado generacijo, željno družbe svojih vrstnikov in ureničevanja svojih interesov v njenem okviru. Tako ni čudno, da se je tamkajšnja osnovna organizacija ZK o njej izrazila, da predstavlja »organiziran krog prijateljev«.

Mladinci uspešno sodelujejo z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v krajevnih skupnostih. Navzven je to sodelovanje najbolj vidno ob različnih praznikih, pri katerih sodeluje njihova dramska sekcija. Prav tako so dobro povezani z občinsko konferenco ZSMS. Lahko zapišemo, da je ta povezava zgleden primer, ko ne gre le za odnos podrejene in nadrejene instance, marveč za organizaciji na različnih ravneh, ki se po svojih močeh in možnostih dopolnjujeta.

Navkljub živahnemu sodelovanju pa vendarle večino svojega dela posvečajo letnim področjem zanimanja. Ker nimajo nobenih dotacij, si pomagajo z organiziranjem plesov v zdaj že dobro znanem »Discu Urška«. Tako ubijejo dve muhi na en mah. Na eni strani je poskrbljeno za zabavo, na drugi pa prikaplja tudi kak dinar v blagajno osnovne organizacije. Pred nedavnim so v krajevnem družbenem domu pripravili razstavo starin. Ekspozite zanje so večinoma prispevali krajan. Nekateri eksponati so bili zares zanimivi, na primer: mamutov zob, rokopis Janka Keršnika, partitura opere Carmen iz leta 1820 in hišni red iz leta 1900. Pred odhodom nabornikov v JLA so pripravili poslovilni večer. Pred nedavnim so imeli učno uro o stripu. Redne očiščevalne akcije okrog blokov pa so takorekoč že vsakdanja stvar. Glede na obilne snežne padavine se bodo akcije verjetno sprevrgle v kidanje snega. Načrtujejo pa tudi tekmovanje v sankanju. Sicer pa so že začeli s pripravami na osrednjo spomladansko prireditev, teden mladine ob 25. maju, ki je postal že tradicionalen.

S. JANKOVIČ

Razstavišče postaja premajhno

Za selitev GR proučujejo različne lokacije

Letos stopša Gospodarsko razstavišče v 31. leto svojega delovanja. Sčasoma je njegova dejavnost prerasla prostorske možnosti, zato bo treba v prihodnje poiskati nove prostorske rešitve, na sedanji lokaciji pa bo Gospodarsko razstavišče organiziralo stalno razstavo in prodajo gospodarskih izdelkov ter informacijsko koordinacijski center.

Sedaj proučujejo različne lokacije kamor bi lahko preselili sejemsko razstavno dejavnost. Prva je ob Kardeljevi cesti, južno od mestne obvoznice do Ljubljane, druga v opuščeni gramoznici SCT ob Vojkovi cesti v Stožicah, ter tretja južno od IMP Tozd Promont na Črnučah. Čeprav bodo vse tri lokacije tudi v programu Ljubljana 2000, pa lahko že sedaj z dokajšnjo gotovostjo trdimo, da varianta, ki predvideva razstavne prostore v gramoznici Tehnike, ne bo sprejeta, kajti kam bodo sicer postavili nov centralni štadijon, ki ga bo Ljubljana v prihodnosti tudi dobila in za katerega mnogi menijo, da bi bila najprimernejša omenjena gramoznica.

Kakorkoli že, razstavišče bo v naslednjem srednjeročnem obdobju večkrat v ospredju pozornosti zaradi problematike, s katero se bo srečevala javnost v zvezi z njim.

Gre za to, da bo razstavišče kmalu izgubilo del dosedanjih razstavnih površin, ker se bodo pričela pripravljala dela za gradnjo prve etape potniške postaje. Skupno bodo izgubili 4.562 m² površine, ki jih morajo nadomestiti še v letošnjem letu. V ta kratkoročni program sodi tudi vmesna etaža v hali B, dva prizidka ter prehodi oziroma pasaža. S tem GR ne bo le nadomestilo izgubljene površine, pač pa nekaj celo pridobilo na novo in se bo v sejemsko ponudbo naše države lahko vključilo kar z 21.499 m² razstavnih površin.

Zanimivo je tudi to, da bo obiskovalec, potem ko bo enkrat prestopil prag razstavišča, prehodil vse razstavne dvorane, ne da bi mu bilo treba zapustiti pokrite dvorane oziroma koridorje, ki jih bodo povezovali. Ko so pred dnevi predstavniki razstavišča imeli razgovor z novinarji, so poudarili, da kljub raznim težavam, s katerimi se ta organizacija srečuje, nimajo v svojih zaključnih računih rdečih števil; obisk kot tudi zanimanje za razstavljanje se večja in leta v leto.

R. R.

NADALJEVANJE RAZPRAVE

O krajevnih skupnostih

V 15. številki »Zbora občanov«, ki je izšla 20. 11. 1984, smo objavili gradivo »Nekateri vidiki delovanja krajevnih skupnosti v občini Ljubljana Bežigrad«. Na podlagi tega gradiva in doslej izpeljane javne razprave o njem je predsedstvo OK SZDL sprejelo »Osnutek ugotovitev, stališč in usmeritev za nadaljnje poglobljanje krajevnih samouprave in delegatskega sistema v krajevnih skupnostih v občini«. To gradivo – kot osnovo za nadaljnjo razpravo o krepitvi ustavne vloge in položaja krajevnih skupnosti – objavljamo na 4. strani.